

NKKs avlsrådskurs 2005

Sørmarka Kurs- og konferansesenter 29. – 30. januar 2005

v/Eva A-W Ellingsen

Intensivt helgekurs

NKK inviterte alle landets hundeklubber til avlsrådsseminar på Sørmarka Kurs- og Konferansesenter utenfor Oslo. Dette ble 2 dager med tett pakket program fra 0900 om morgenen til 1730 om ettermiddagen både lørdagen og søndagen. Seminaret samlet rundt 90 deltagere fra hele Norge, og de fleste hunderaser var representert. Fra NDF møtte avlsrådets leder, Eva Ager-Wick Ellingsen. Det var meningen at også avlsrådsmedlem Wenja Rui skulle deltatt, men hun ble dessverre forhindret.

Selve seminaret ble gjennomført på en ryddig og velregissert måte. Honnør også til dyktige og interessante foredragsholdere som var flinke til å krydre sine foredrag med en god porsjon humor!

Følgende tema ble tatt opp:

Lørdag 29.01.

- Norsk Kennel Klub - Organisering og ansvarsfordeling for avl og raseutvikling. Sunnhetsutvalgets oppgaver og rutiner
- NKK og registreringsrestriksjoner – hvor står NKK i Europa?
- Grunnleggende genetik – nedarving
- Rasestandard – Utvikling og oppbygging – Sunnhet i rasestandarden
- Hvordan nedarves ulike sykdommer?
- Genkartlegging
- Kartlegging av sykdommer
- DogWeb – et unikt hjelpemiddel i hundeavl

Søndag 30.01.

- Avlsmetoder. Slektskap – innavlsberegning - Utaalv – linjeavl – innavl: ønsker og risikoer
- Forsikring av hund
- Avl og atferd - NKK og forskning på genetik og atferd
- Arbeid i avlsråd – politikk og virkemidler
- Retningslinjer for avl. Hva skal vi ta hensyn til? Hvor skal vi legge lista?
- Diskusjon - avlsarbeid – paneldebatt

Innimellom ble det gjort små økter med gruppearbeider.

NDFs ryggprosjekt

NKKs veterinær Astri Indrebø hadde bl.a. en sekvens om kartlegging av sykdommer. Her viste hun eksempler på hva forskjellige klubber har gjort og hva NKK v/Sunnhetsutvalget har vært med å støtte. Ryggprosjektet til NDF ble lagt fram som et av eksemplene på hva Sunnhetsutvalget har støttet økonomisk. Hun hadde en forholdsvis detaljert gjennomgang av NDFs ryggprosjekt. Hun startet med å referere fra Øyvinds Stigens forskningsarbeid på 80-tallet, gikk videre til de danske forskningsarbeidene på 90-tallet, fortsatte med hvordan NDF grep fatt i problemet rygg ved vårt oppdretterseminar med foreleserne Stigen og Nørgaard, hvordan vi i ettertid tok initiativ til å gjøre noe med problemet, og hvordan NDF i samarbeid

med Øyvind Stigen og Dansk Gravhundeklubb jobbet videre med å utforme retningslinjer for ryggrøntging, avlesing og registrering. NDF fikk ros for måten vi som raseklubb hadde tatt tak i problemet på.

Oppsummering

Det er vanskelig med få ord å formidle all den fagkunnskap vi fikk ta del i disse to dagene. NKK bringer imidlertid et fyldig referat fra seminaret i sitt tidsskrift Hundesport. Jeg vil likevel benytte anledningen til å formidle noen oppsummerende inntrykk fra seminaret som jeg velger å uttrykke med disse tre punktene:

- Kunnskap/informasjon
- Ærlighet
- Mangfold

Spre **kunnskap** om avl og helse gjennom aktivt **informasjonsarbeid**. Unngå forbud og tvang. Forbudslinjen skaper ofte for mye fokus på enkeltproblemer. Hunderaser med avlsrestriksjoner p.g.a. HD har kanskje et langt større problemer med hud/eksem? Fokuserer man for sterkt på et problem, glemmer man lett de andre problemene. Derfor er NKK veldig lite villig til å gå inn for avlsrestriksjoner og forbud, men understreker viktigheten av informasjonsarbeid og frivillighet. Dette ble bl.a. illustrert med hva en norsk veterinær uttrykte på et seminar i USA: ”I Norge avler vi ikke øyne. Vi avler hunder.” Vi må med andre ord se hele hunden, ikke bare HD eller øyne.

Vi må tørre å snakke om problemer med egen hund og egen rasen og vi må være **ærlige**. Det er ikke flaut å ha en syk hund, men det er flaut å ikke snakke om det. Dersom ting blir fortiet, lurur man bare seg selv og gjør rasen en bjørnetjeneste.

Det er viktig å spre avlen på flere individer og sørge for **genmangfold**. Unngå høy innavlsprosent og unngå matadoravl – ingen hund bør bli far til mer enn 5 % av avkomma i rasen over en 5-års periode. Er rasen stor, kan man nøye seg med 2-3 %. Spre avlen over tid, så får man sjanse til å se hva resultatene av avlen gir. Vil man avlsmessig framgang i en rase uten å tape genmangfoldet, skal man avle på den beste halvpart av rasen. Ingen hunder er fri for defektgener, derfor skal heller ingen hund få lov til å spre sine gener uforholdsmessig mye. Har en hannhund vært brukt mye, skaper man problemer for de neste generasjonene fordi altfor mange hunder blir beslektet med hverandre.